

Urunk mennybemenetele

Ef 1,17-23

Mindent lába alá vetett

¹⁷Urunknak, Jézus Krisztusnak Istene, a dicsőség Atyja adja meg nektek a bölcsesség és a kinyilatkoztatás lelkét, hogy megismerjétek. ¹⁸Gyűjtson lelketekben világosságot, hogy megértsétek, milyen reményre hívott meg benneteket, milyen gazdag az a felséges örökség, amelyet ő a szenteknek szán, ¹⁹és milyen mérhetetlenül nagy a hatalma rajtunk, hívókn. ²⁰Nagyszerű erejét Krisztusban mutatta meg, amikor a halálból feltámasztotta, s a mennyben jobbjára ültette, ²¹minden fejedelemségnek, hatalomnak, erőnek és uralomnak s minden néven nevezhető méltóságnak fölé emelte, nemcsak ezen a világon, hanem az eljövendőben is. ²²Mindent lába alá vetett, őt magát meg az egész Egyház fejévé tette: ²³ez az ő teste és a teljessége annak, aki mindenben mindent teljessé tesz.

A szöveg tizenhetedik és tizennyolcadik verse igazából hálaadás, amely egy többszörösen összetett mondatban fogalmazódik meg. A tizennyolcadik már inkább jókívánság, fohászkodás a lelki megvilágosodásért (18a) és a hívek lelki örökségének elnyerésért, akiket az efezusi levél több alkalommal is szenteknek nevezett (18b). A huszadiktól a huszonkettedik versig fokozatosan a Krisztusban megnyilvánuló isteni nagyság magasztalására tér rá a szerző, és a feltámadat Krisztus kozmológiai helyét rajzolja meg olvasói számára, akit az Atya mellett a világot irányító személyiségnek tünteti fel. A huszonegyedik versben az angyalok karainak emlegetése arra szolgál, hogy az olvasó Isten és Jézus Krisztus fenségét az egész kozmosz felett állónak képzelje el. Ilyen módon lesz Krisztus a kozmikussá növelt egyháznak a feje, és a kolosszei levélből (1,16.18) is megismerhető Krisztus teste formájú egyházalképzés egészen felmagasztosul. Egyrészt tehát a hívek megvilágosodásának tartalmát mutatja be a szöveg (17-19), másrészt Krisztus felmagasztalásának nagyságát elemzi (20-23). Igazuk volt azoknak, akik megállapították, hogy a levélben leírt dicsőséges és kozmikus Krisztus képe nagyon távol áll az evangéliumokban található egyszerű názareti Jézus képétől. Istenségének hangsúlyozása és a megváltás egyetemességének bemutatása miatt használja Pál ezeket a kozmikus képeket. Erre többek között azért volt szükség, mert a Római Birodalomban elszabadult politikai káosz következtében sokan úgy gondolták, a gonoszság olyan világméretű elszabadulásával találkozik

a hívó közösség, amely nemcsak őket, nemcsak az egyházat, hanem magát Krisztust és megváltásának művét is képes elsodorni. Akik így látják, azok alábecsülik a megváltás művét és Krisztus erejét is. Ezért szükséges megmutatni, hogy az ősegyházban teremtett isteni rend és új szemlélet sokkal ellenállóbb, mint hogy azt egy ilyen politikai zűrzavar el tudná sodorni.

Vitathatatlan, hogy a kétségbeesés és a társadalmi méretű depresszió sok esetben abból adódik, hogy a gonoszság hatalmát felnagyítjuk és Isten hatalmának jeleit képtelenek vagyunk meglátni. Az emberek kétségbeesése egyfajta félelem által diktált vízióból fakad, amely akkora nyomást gyakorol rájuk, hogy megbénítja, cselekvésképtelenné teszi őket, sőt, elveszi tőlük a jövőbe vetett reménységet is. Pál ez ellen az érzés ellen küzd, és igyekszik felvázolni egy olyan víziót, amely segítségével képesek lehetünk ellenállni a gonosz megfélemlítő elnyomásának és reménységgel tovább munkálkodni az egyház növekedésén.

Sokan azt állítják, hogy ennek a vízióknak ugyan megvan a maga pedagógiai célja és retorikai magasztossága, de minden valóságalapot nélkülöz, hiszen Kis-Ázsiában ekkor csupán izolált kis keresztény közösségek voltak. A levél negyedik fejezetében leírt konkrét buzdítások viszont arról tanúskodnak, hogy Pál megvolt győződve a számban kicsi, de igen nagy társadalmi hatású egyházközségek jelentőségéről és jövőjéről. Ezt a meggyőződését foglalja össze emelkedett retorikával. Az egyháznak szüksége volt Pál víziójára és buzdítására, azért, hogy ki tudja fejteni hatását a társadalomra, azzal az erővel, amely csíraszerűen megvolt benne, de még nem bontakozott ki egészen.

Úgy vélem, hogy minden kereszténynek rendelkeznie kell ilyen magasztos történelmi vízióval, jövője szempontjából szüksége van arra a szilárd meggyőződésre, hogy Istennek terve van vele. És elengedhetetlen az is, hogy közvetlenül érezze, a világot Isten és Jézus Krisztus vezérli, nem pedig a gonoszság és a pusztítás. Enélkül a vízió nélkül nem lehet egyházat építeni. A XX. század nagy tanulsága, hogy a tömegekbe átvitt jövőképek jó vagy rossz cél érdekében egyaránt lázítanak. Nem mindegy tehát, hogy milyen jövővíziót helyeznek az emberek elé. Az ideálkép ugyanis előbb-utóbb valósággá válik, és létrehozza nemcsak a vízió magasztos elemeit, hanem az azzal járó elrettentő dolgokat is. Nem mindegy tehát, hogy milyen elképzelést hordozunk magunkban az egyházzal, és abban saját szerepünkről, mert az elképzelés megvalósulhat, és ez vagy építi vagy rombolja közösségünket.